

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 15^{ης} ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1942

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΩΤΗΡΙΟΥ

ΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

ΔΙΑΔΟΧΗ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ

Ὁ τέως πρόεδρος **Γεώργιος Σωτηρίου** διὰ τῆς ἐπομένης προσφωνήσεως παρέδωκε τὴν προεδρίαν εἰς τὸν τακτικὸν πρόεδρον τοῦ ἔτους 1942 **Νικόλαον Ἐξαρχόπουλον**, ὅστις ἀναλαβὼν αὐτὴν ὠμίλησε περὶ τῶν κατευθύνσεων καὶ τοῦ ἔργου τῆς Ἀκαδημίας.

ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΤΕΩΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΩΤΗΡΙΟΥ

Μετὰ μεγάλης εὐχαριστήσεως, ἀκολουθῶν διατάξεις τοῦ Ὁργανισμοῦ τῆς Ἀκαδημίας, παραδίδω σήμερον τὴν προεδρίαν καὶ καλῶ τὰς νέας Ἀκαδημαϊκὰς Ἀρχὰς ν' ἀναλάβωσι καὶ ἐπισήμως τὰ καθήκοντά των.

Πρὸ τούτου, θὰ ἐπεθύμουν νὰ εἶπω ὀλίγας λέξεις περὶ τοῦ κατὰ τὴν Προεδρίαν μου ἔργου τῆς Ἀκαδημίας.

Τὸ ἀξίωμα, διὰ τοῦ ὁποίου μὲ ἐτιμήσατε, παρέλαβον εἰς ἐποχὴν διακοπῆς τῶν δημοσίων συνεδριῶν τῆς Ἀκαδημίας, κατόπιν ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας, λόγῳ τῆς μεγάλης πολεμικῆς περιόδου τοῦ Ἑθνους ἡμῶν, καὶ αἵτινες ἐπανελήφθησαν μόλις κατὰ τὴν πανηγυρικὴν συνεδρίαν τῆς 25^{ης} Μαρτίου, καθ' ἣν ἐν πάσῃ ἐπισημότητι καὶ ὑπὸ ἐξαιρετικὰς διὰ τὴν Πατρίδα συνθήκας ἐωρτάσθη ἡ ἐπέτειος τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν Παλλιγενεσίας.

Τὸ ἀκολουθῆσαν μικρὸν διάστημα μέχρι τῶν θερινῶν διακοπῶν καὶ ἡ ἀπὸ

τῶν μέσων Ὁκτωβρίου ἐπανάληψις τῶν δημοσίων συνεδριῶν, ἐν μέσῳ δεινῆς μεταπτώσεως τῶν τυχῶν τοῦ Ἑθνους ἡμῶν, συνετέλεσαν νὰ καταστῇ ἀδύνατος ἡ κρίσις τῶν ἀπονεμητέων βραβείων τῆς Ἀκαδημίας, ἔνεκα τούτου δὲ ἀνεβλήθη καὶ ἡ πανηγυρικὴ συνεδρία τοῦ Δεκεμβρίου. Ἐπετεύχθη μόνον ἡ ἐκλογή νέου τακτικοῦ μέλους, τοῦ διακεκριμένου καθηγητοῦ τῆς μέσης καὶ νέας Ἑλληνικῆς φιλολογίας κ. Ν. Α. Βέη.

Οὕτως ὁ βίος τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, ὡς καὶ τῶν λοιπῶν πνευματικῶν ἰδρυμάτων τῆς χώρας, κατὰ τὸ λῆξαν ἱστορικὸν τοῦτο ἔτος δὲν ὑπῆρξεν ἀπρόσκοπτος. Ἡ ἐξαπολυθεῖσα εἰς τὴν ἀνθρωπότητα λαίλαψ, ἣτις παρέσυρε μὲ τὴν σειρὰν του καὶ τὸ Ἑθνος ἡμῶν, καὶ αἱ ἐπακολουθήσασαι δραματικαὶ συνθηκαὶ δὲν ἐπέτρεψαν οὐ μόνον συμπλήρῳσιν τῶν ἀφορώντων εἰς τὸν καθόλου βίον τῆς Ἀκαδημίας πραγμάτων ἀλλὰ καὶ αὐτὴν ἀκόμη τὴν παραδεδομένην τῆς Ἀκαδημίας ἡμῶν ἐπιστημονικὴν ζωὴν. Ἀναλαμβάνων τὴν προεδρίαν εἶχον κατὰ νοῦν ὅτι θὰ ἡδυνάμην τοῦλάχιστον νὰ διευθετήσω τὸ ζήτημα τῆς **Βιβλιοθήκης τῆς Ἀκαδημίας** μετὰ τῆς καθοριζομένης ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἰδιαίτερος τοῦ μετ' ἀφοσιώσεως πρὸς τὴν ἡμετέραν Ἀκαδημίαν ἀόκνως ἐργαζομένου φιλιότου συναδέλφου Γενικοῦ Γραμματέως κ. Γ. Π. Οἰκονόμου καὶ τοῦ συντελέσαντος κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος τὴν πολιτιμοτάτην ταξινόμησιν τῶν Ἀρχείων καὶ ἐξαιρέτως προαγαγόντος τὴν ἀποδελτίωσιν τῆς Βιβλιοθήκης Ἐφόρου τῶν Γραφείων κ. Γ. Ν. Βέλτσον. Θὰ ἐπραγματοποιεῖτο δὲ τοῦτο διὰ τῆς μεταφορᾶς εἰς τὸ ἔτοιμον ἤδη διαμέρισμα τῆς νέας πτέρυγος τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου τοῦ καταλαμβάνοντος ὁλόκληρον τὴν ἀριστερὰν πτέρυγα τῆς Ἀκαδημίας Νομισματικοῦ Μουσείου, ὅπου εἶναι δυνατὴ ἡ συγκρότησις μοναδικῆς εἰς τὸ εἶδος τῆς βιβλιοθήκης τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν. Ἡ Βιβλιοθήκη τῆς ἡμετέρας Ἀκαδημίας, περιλαμβάνουσα τὰ Πρακτικὰ τῶν περισσοτέρων Ἀκαδημιῶν, μὴ ὑπάρχοντα εἰς ἑτέραν Ἑλληνικὴν βιβλιοθήκην, πλουτισθεῖσα διὰ τῶν δωρεῶν ἀξιολογωτάτων βιβλιοθηκῶν, τῶν ἀειμνήστων: Σιδερίδη, Ἡλιοπούλου, Θεοδότου καὶ Χρήστου Οἰκονόμου, ὅλῳ δὲ συμπληρουμένη διὰ τῶν ὑποβαλλομένων ἔργων, θὰ καταστῇ ἀσφαλῶς, ὅταν αἱ περιστάσεις τὸ ἐπιτρέψουν, σπουδαιότατη, ἀπαραίτητον συμπλήρωμα τῆς ἡμετέρας Ἀκαδημίας.

Ἀντὶ τούτου ἐπροτίμησα νὰ ὑποβάλω, ἅμα τῇ ἀναλήψει τῆς προεδρίας, πρόγραμμα, δυνάμενον νὰ συμβάλῃ εἰς τὴν κηρυχθεῖσαν τότε πνευματικὴν ἐπιστρέψουσιν, ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ ὁποίου ἐν μέρει μόνον ἐπετεύχθη διὰ δύο ἀξιολογωτάτων διαλέξεων τῶν συναδέλφων κ. κ. Καμπούρογλου καὶ Ζέγγελη, χαίρω δὲ διότι ὁ διάδοχός μου, κατὰ παρόμοιον περίπου τρόπον, θὰ συντελέσῃ μὲ τὴν πολύτιμον πεῖραν καὶ τὴν ἐγνωσμένην φιλεργίαν του νὰ συνεχισθῇ τὸ ἔργον τοῦτο διὰ συγ-

γραφῆς μονογραφῶν περὶ τῶν ἐθνικῶν ζητημάτων ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Ἀκαδημίας.

Ἐν τέλει νομίζω ὅτι δικαιоῦμαι νὰ προσθέσω ὅτι εἶμαι ὑπερήφανος διαπιστῶν τὸ γεγονός, ὅτι ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν κατὰ τὰς σκληρὰς αὐτὰς ἡμέρας, τὰς ὁποίας διέρχεται ἡ Πατρίς μας, ἔδειξε πάντοτε τὴν ἀρμόζουσαν στάσιν καὶ ἐπέτυχε νὰ καταστήσῃ τὸ ἀνώτατον τοῦτο πνευματικὸν καθίδρυμα σεβαστὸν εἰς πᾶσαν περίστασιν. Ἔχομεν τὴν πεποίθησιν, ὅτι θ' ἀνατείλουν καὶ πάλιν ἡμέραι τιμῆς καὶ δόξης τῆς Πατρίδος. Ὡς ἀναπολήσωμεν τοὺς προφητικoὺς στίχους τοῦ ποιητοῦ — συναδέλφου μας Κωστῇ Παλαμᾷ, τοὺς ὁποίους ἐπ' εὐκαιρίᾳ ἀναλόγων — ἂν καὶ κατὰ πολὺν ἐλαφροτέρων — δεινῶν τῆς Πατρίδος ἔθυσεν εἰς τὸ στόμα τοῦ ἥρωος ἑνὸς τῶν ποιημάτων του :

Κί' ἂν πέσαμε σὲ πέσιμο πρωτάκουστο
καὶ σὲ γκρεμὸ κατρακυλίσαιμε
πὺν πιδ βαθὺν καμιά φυλὴ δὲν εἶδε ὡς τώρα
εἶναι γιὰτὶ μὲ τῶν καιρῶν τὸ πλήρωμα
ὅμοια βαθὺν ἔν' ἀνέβασμα μᾶς μέλλεται
πρὸς ὕψη οὐρανοφόρα

Καὶ ἤδη ἔχω τὴν τιμὴν νὰ καλέσω τὸν αὐτοδικαίως ἀναλαμβάνοντα τὰ προεδρικὰ καθήκοντα τετιμημένον διὰ τῆς ψήφου τῆς Ἀκαδημίας ἐπιφανῇ παιδαγωγὸν καὶ ἀγαπητὸν συνάδελφον κ. Νικόλαον Ἐξαρχόπουλον καὶ τὸν ὁμοίως ἐψηφισμένον νέον Ἀντιπρόεδρον, διακεκριμένον ἐπιστήμονα καὶ ἐρευνητὴν τῆς Φυσιολογίας κ. Σπυρίδωνα Δοντιᾶν νὰ καταλάβουν τὰς θέσεις των.

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΕΞΑΡΧΟΠΟΥΛΟΥ

ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΝΤΟΣ ΤΗΝ ΠΡΟΕΔΡΙΑΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΣΥΝΕΔΡΙΑΝ ΤΗΣ 15^{ης} ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1942

«Μετὰ συγκινήσεως ἀναλαμβάνω τὴν Προεδρίαν τοῦ ἀνωτάτου Πνευματικοῦ Ἰδρύματος τῆς Χώρας ἡμῶν, ὅπερ, ἂν καὶ ἀριθμεῖ βίον βραχύν, ἐν τούτοις δύναται νὰ εἶναι ὑπερήφανον διὰ τὰς ὑπηρεσίας, τὰς ὁποίας μέχρι τοῦδε παρέσχεν εἰς τὴν ἐπιστήμην καὶ τὴν Πατρίδα. Ἡ πρώτη μου δὲ σκέψις κατὰ τὴν ἐπίσημον ταύτην στιγμὴν εἶναι νὰ ἐκφράσω καὶ ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου θερμότητας εὐχαριστίας πρὸς Ὑμᾶς, Κύριοι Συνάδελφοι, διὰ τῆς ψήφου τῶν ὁποίων ἀνῆλθον εἰς τὸ ἀξίωμα τοῦτο. Θερμοτάτας ὡσαύτως ἀπευθύνω εὐχαριστίας πρὸς τὸν μέχρι τοῦδε Πρόεδρον, τὸν διαπρεπῆ ἐπιστήμονα καὶ ἐρευνητὴν κ. Γεώργιον Σωτηρίον, διὰ τοὺς φιλόφρονας περὶ ἐμοῦ λόγους του, τοὺς ὁποίους θεωρῶ ἰδιαι-